

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Valsts pakalpojumu jomas IKT arhitektūra (projekts)

21.05.2025.

Anastasija Ludženiece, Uģis Bisenieks

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Saturs

01

Arhitektūras tvērumš

02

Jomas attīstības IKT mērķi

03

Arhitektūras principi

04

Biznesa arhitektūra (organizācijas skats)

05

Nākamie soļi

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Arhitektūras tvērumi

1. Top arhitektūra **v2.0**
2. Arhitektūra balstās Pakalpojumu pārvaldības politikā un PVPP2027
3. Jomas attīstības apvārsnis - **2030. gads**
4. **Visi valsts pakalpojumi**
 1. Publiskie pakalpojumi
 2. Starpiestāžu pakalpojumi
5. Arhitektūras fokuss: **pakalpojumu sniegšana** un pakalpojumu pārvaldība, ciktāl tas tiešā veidā ietekmē pakalpojumu sniegšanu
 - PPP paredz 32 pakalpojumu pārvaldības uzdevumus un procesus
 - Tiešā veidā tiek ietekmēti 5 uzdevumi, pastarpināti 11

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Jomas attīstības IKT mērķi 2030

Uz pakalpojumu saņēmēju vajadzībām orientēta pakalpojumu digitālā transformēšana un sniegšana

M1. Visi pakalpojumi ir pieprasāmi elektroniskā vidē

M2. Vienotā klientu pieredze elektroniskā vidē

M3. Pakalpojumu pārvaldībā izmantotie risinājumi uzlabo pakalpojumu sniegšanu pakalpojumu saņēmējiem

M4. Ar pakalpojumu sniegšanu un pārvaldību saistīto risinājumu attīstīšana atbilstoši vienotai pieejai

M5. Pakalpojumu saņēmēju līdzdalība visos pakalpojuma dzīves cikla posmos

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Arhitektūras principi

1. 13 principi
2. Atbildes uz jautājumiem:
 - Kā veidot, pilnveidot pakalpojumus elektroniskā vidē?
 - Kā attīstīt pakalpojumu sniegšanas procesus?
 - Kā ieviest pakalpojumu pārvaldību iestādes darbā?
 - Kādi centralizētie koplietošanas risinājumi to atbalsta/nodrošina?
3. Principu ievērošana tiks vērtēta IKT būvvaldes procesos

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

P1.

Iestādes digitāli transformē
savus pakalpojumus,
izmantojot [E-formu
konstruktoru](#), ja lietderīgāki
nav citi risinājumi

- Būtiskai daļai (iespējams, lielākajai) pakalpojumu ir transakcionāla daba
-> digitalizējam ar VDAA E-formu konstruktoru
- Nav nepieciešamas padziļinātas IT prasmes
- E-formu pakalpojumu pieprasījumu piegāde iestādei:
 - E-adrese (pašlaik)
 - API

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

P2.

Pakalpojumu API pieejamība

- Projektējot pakalpojuma e-lietotni, vispirms definējam API nevis UI
- Visa pakalpojumu piegādes funkcionalitāte, kas pieejama izmantojot UI, ir pieejama izmantojot API -> iespēja attīstīt ārējos risinājumus
- E-formu API nodrošina VDAA
- Starpiestāžu pakalpojumi - API only
- **Tiešās piekļuves datubāzēm nav atbalstāmas!**
API jāreģistrē API Pārvaldniekā (VDAA)

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

P3.

Vienreizes pieteikšanās
izmantošana ([SSO](#)), nodrošinot
pārvietošanos starp
pašapkalpošanās tīmekļvietnēm
bez atkārtotas pieteikšanās

- Vienotais risinājums (bij.VPM) centralizētajās un specializētajās tīmekļvietnēs:
 - Latvija.gov.lv un business.gov.lv
 - BIS, EDS, UR portāls, LNA portāls u.c
- Centralizēts sesijas talons ceļo lietotājam līdzī, **iestādes uzticas tam**
- Pamatscenārijs:
 - Lietotājs atrod pakalpojumu latvija.gov.lv/business.gov.lv
 - Ar klikšķi nonāk EDS bez atkārtotās autentificēšanās

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

P4.

Pakalpojumu pieprasīšana ir
nodrošināta ar tiešajām saitēm
(*deep links*)

- Jāpapildina iestāžu pakalpojumi ar deep linkiem
- Lietojumscenāriji (piemēri):
 - LS1. pieprasām pakalpojumu latvija.gov.lv, nonākam konkrētā pakalpojuma formā (vai aprakstā) EDS
 - LS2. pieprasām E-formās veidotu pakalpojumu LNA portālā, nonākam latvija.gov.lv pakalpojuma formā
- Tiešās saites, publicējot pakalpojumu katalogus vai piedāvājumus

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

P5.

Vienota lietotāja darba vieta
centralizētajās
pašapkalpošanās tīmekļvietnēs
(latvija.gov.lv un
business.gov.lv)

- lietotājs piekļūst pieteikto pakalpojumu statusiem un rezultātiem vismaz centr. pašapkalpošanās tīmekļvietnē:
 - iedzīvotāji - latvija.gov.lv
 - uzņēmēji - business.gov.lv
- Latvija.gov.lv un business.gov.lv darba vietā ir *dashboard* visai sadarbībai ar valsti
 - Tiešās saites pieteikumiem, statusiem u.c., ja pakalpojums tiek sniegts spec. pašapkalpošanās tīmekļvietnē (piemēram, CSDD portālā)

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

P6.

Vienota daudzkanālu saziņa

- Iestādes organizē saziņu ar pakalpojumu saņēmēju šādi:
 - **Komunikācija pakalpojuma izpildes gaitā** (ja nepieciešams):
 - E-adrese vai
 - Darba vieta pašapkalpošanās tīmekļvietnē
 - **Paziņojumi:**
 - par jauniem sūtījumiem e-adresē, iesūtnē specializētajā pašapkalpošanās tīmekļvietnē, informatīvie sūtījumi
 - Uz lietotāja norādīto saziņas kanālu (e-pasts, WhatsApp, īsziņa u.c.)
 - Izmantojot centralizēto Paziņojumu risinājumu (VDAA)

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

P7.

Valsts vienotais reģistrs (VVR)
ir pamats vienotai
pakalpojumu sniegšanai un
pārvaldībai, un tas ir primārais
informācijas avots par
pakalpojumiem

- VVR pieejams www.virsis.gov.lv
- VVR (Pakalpojumu reģistrs, Dzīves situāciju reģistrs un Resursu reģistrs) ir centralizēts, koplietošanas reģistrs, kas ir primārais informācijas avots par tā objektiem
- Tīmekļvietnes informāciju par pakalpojumiem iegūst no Pakalpojumu reģistra
- Pašapkalpošanās tīmekļvietnes publicē pakalpojumu katalogus un/vai pakalpojumu piedāvājumus

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

P8.

Centralizētās un specializētās pašapkalpošanās tīmekļvietnes veido savai mērķauditorijai atbilstošu kontekstu un pakalpojumu piedāvājumus pakalpojumu atrašanai un pieteikšanai (informācija par pakalpojumiem, pakalpojumu piedāvājumi) un ir savstarpēji savietojamas

- Pirmreizējs un regulārs lietotājs meklē pakalpojumu atšķirīgi
 - Regulārs lietotājs «dzīvo» specializētajās pašapkalpošanās tīmekļvietnēs (BIS, EDS u.c)
 - Pirmreizējs lietotājs – centralizētajās (latvija.gov.lv un business.gov.lv)
 - Atšķirīgs konteksts, atšķirīga info detalizācija
- Centralizētās un specializētās pašapkalpošanās tīmekļvietnes iekļauj visus pakalpojumus, kurus var saņemt to mērķauditorija
- Centralizētās un specializētās pašapkalpošanās tīmekļvietnes ir savstarpēji savietojamas

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

P9.

Visu pakalpojumu pieprasījumi
un to statusi vismaz tiek
reģistrēti centralizētajā

Vienotajā pieteikumu vadības
sistēmā (VPVS)

- VPVS ir valstī centralizēts, koplietošanas pakalpojumu pieprasījumu un citu pieteikumu veidu reģistrs un risinājums šo pieteikumu pārvaldībai
- Ja iestādei ir sava pieteikumu vadības sistēma (PVS):
 - Pakalpojumu pieprasījumu statusu reģistrē iestādes PVS vai VPVKAC IS, VPPD IS
 - No iestādes PVS tiek padota informācija par statusa izmaiņām uz VPVS
 - VPVS uztur unificētus (svarīgākos) statusus. Iestādes PVS statusi var atšķirties no VPVS statusiem
- Ja iestādei nav savas PVS:
 - Pakalpojumu pieprasījumus un to statusus manuāli fiksē VPVS
- Aktuālie un vēsturiskie pieprasījumi (saraksts) pieejami latvija.gov.lv un business.gov.lv

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

P10.

Vienotais lietotāju autorizācijas
risinājums

- Pakāpeniska pāreja uz lietotāju lomu pārvaldību
 - Šobrīd primāri svarīga tiesību jēgpilnai centralizētai pārvaldībai
 - **no tiesiskā regulējuma izrietošās tiesības:** UR, FPRIS, zv. notāru izsniegtas pilnvaras u.c.
 - **pakalpojumu tiesības**
 - Visas centrāli definētas lomas tiek interpretētas katrā sistēmā (iestādes atbildība)
- Risinājums manto VDAA pilnvarojumu moduli un cieši saistīts ar VPM attīstību

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

P11.

Pašapkalpošanās tīmekļvietnes
piedāvā pakalpojumu
lietotājiem vienotus
pašapkalpošanās atbalsta
risinājumus

- MI iespējots HUGO.lv
- Papildus iespējas atbilstoši mērķauditorijas vajadzībām:
 - Tooltips
 - BUJ
 - Tiešsaistes digitālais saturs par pakalpojuma izpildes soļiem

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

P12.

Vienoti pakalpojumu
sniegšanas pārredzamības un
izsekojamības risinājumi

- Pakalpojumu statusus var noskaidrot vismaz savā darba vietā centralizētajā pašapkalpošanās tīmekļvietnē, VPVKAC vai VPPD
- Lietotājam ir pieejams vidējais, maksimālais laiks pakalpojuma pieteikšanai, saņemšanai
- Pakalpojuma saņēmēju vērtējums par apmierinātību ir pieejams publiski
- Centralizētajās pašapkalpošanās tīmekļvietnēs pakalpojumu saņēmējs var apskatīt savus datus, kas atrodami valsts reģistros

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

P13.

Pakalpojumu saņēmēju un
risinājumu lietotāju līdzdalība
un iesaiste

- Koplietošanas risinājumu attīstīšanā piedalās to lietotāji:
 - pakalpojumu turētāji (pakalpojumu saimnieki)
 - pakalpojumu sniedzēji
 - pakalpojumu saņēmēji
- Pakalpojumu saņēmējiem ir pieejami līdzdalības risinājumi:
 - Dalība tīmekļvietņu un pakalpojumu lietotņu projektēšanā un testēšanā
 - Iespēja novērtēt pakalpojumu
 - Iespēja atstāt sūdzību vai ierosinājumu

-> centralizēts koplietošanas risinājums (VDAA)

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Biznesa arhitektūra (Organizācijas skats)

Pakalpojumu pārvaldības process

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Visos
pārvaldības līmeņos

Politikas
pārvaldības līmenī

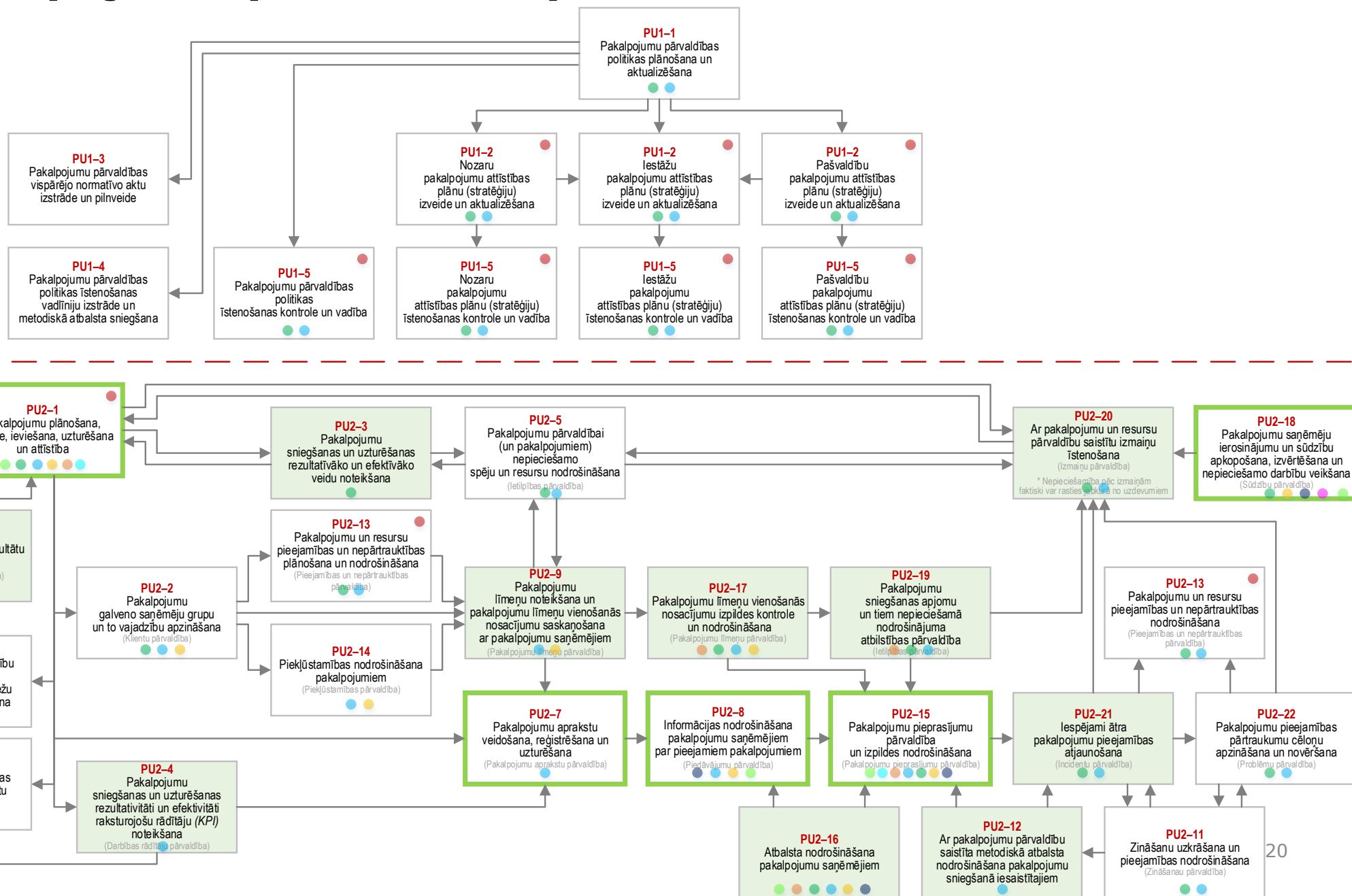
PU3-1
Nemitīga pilnveide

PU3-2
Pārvaldības
dalībnieku iesaiste

PU3-3
Īstenoto
aktivitāšu kontrole

PU3-4
Pakalpojumu
finanšu pārvaldība

Pamatdarbības
un nodrošinājuma
pārvaldības līmenī

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Nākamie soļi

līdz 29.05.2025.

Arhitektūras izstrāde, t.sk. ceļakarte (VARAM, VDAA)

30.05.-20.06.2025.

Arhitektūras apspriešana darba grupā, precizējumi
(6 sanāksmes x 2 stundas)

04.06.2025.

Arhitektūras v2.0 prezentēšana IKT vadītāju forumā

25.06.2025.

Arhitektūras v2.0 apstiprināšana IKT vadītāju forumā

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Dalība Pakalpojumu jomas IKT arhitektūras darba grupā:

Madara Petrova

Madara.petrova@varam.gov.lv

Komentāri/jautājumi par arhitektūru:

Anastasija Ludženiece, 28313377,
anastasija.ludzeniece@varam.gov.lv

[Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija](#)

